

TIEDOTE

Julkaistavissa 29.8.2010 klo 15.00 jälkeen
(julkaisuajankohtaa noudatettava ehdottomasti)

Vuoden Valtakunnallinen Kylä 2010 ja kunniaininnon saavat kylät, Vuoden Maaseututoimija ja Kylätoiminnan tiennäyttäjät palkitaan 29.8.2010 Pieksämäellä pidettävässä Paikalliskehittäjien valtakunnallisessa juhlaseminaarissa LOKAALISSA.

Vuoden Kylä 2010: Vihtijärvi (Vihti, Länsi-Uusimaa)

Vihtijärvi luottaa yhteistyöhön, omaehtoisuuteen ja kyläsuunnittelun voimaan

Vuoden Kylä 2010 valittiin maakuntien nimeämistä ehdokkaista, ja valtakunnallinen Vuoden Kylä valittiin nyt 28. kerran. Suomen Kylätoiminta ry on valinnut Vuoden Kyläksi Vihtissä, Länsi-Uudellamaalla sijaitsevan Vihtijärven kylän. Helsingistä Vihtijärvelle on matkaa noin 60 kilometriä, ja etäisyys Karkkilaan on 24 km.

Valintaraati on kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että Vihtijärvi on todellinen alueensa kehittäjäorganisaatio. Kylässä tehdään kyläsuunnittelua laajana prosessina, mikä kertoo kylän uskosta kyläsuunnittelun ja vapaaehtoistyön voimaan ja pitkäjänteisyyteen. 509 asukkaan Vihtijärvessä on vuodesta 2004 alkaen tehty kyläsuunnitelmia järjestelmällisesti. Kylässä on hyödynnetty hyvin hankerahoitusta ja toteutettu useita kehittämishankkeita.

Kylän painopisteitä ovat kyläsuunnitelman toteutuksen lisäksi satsaukset ihmisten sosiaalisuuden lisäämiseen, lapsiin, nuoriin ja kouluun. Kylän voimannäytteet ovat kyläkoulun säilyttäminen, oma kylähistoriikki "Vihtin kruunu ja laajamittainen hankkeistaminen, erityisesti monen toimijan yhteishankkeet. Vihtijärven kyläkoulun pelastaminen ja peruskorjaus on ollut kylän todellinen voimannäyttö.

Kylän tiedottaminen on aktiivista mm. omien kotisivujen (www.vihtijarvi.fi), palveluhakemiston ja kylälehdien kautta. Toimintaa kuvastavat laajamittainen yhteistyö ja kansainvälinen toiminta. Kylä on useiden tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäjä. Kylä on aktiivinen toimija myös kunta- ja palvelurakenteen uudistuksessa - PARAS-hankeessa. Palvelujen uudelleen järjestäminen onkin otettu vakavana haasteena. Kylä on toimelias myös asukashankinnassa mm. kiinteistöporssin kautta.

Vihtijärvi on koostaan ja ongelmistaan huolimatta vastuuta ottava paikallisyhteisö. Kuntien painiessa taloudellisten haasteiden kanssa on kylä ottanut aloitteen käsiinsä ja huolehtinut osin itse tarvitsemistaan palveluista. Yhteisten etujen ajamiseksi on oltu valmiita ottamaan suuriakin taloudellisia riskejä. Vihtijärväläisten tärkein tavoite on ollut pitää kylä toimivana ja elävänä. Asukkaat ovat sitoutuneet jo useammassa polvessa ja haluavat osallistua ja tehdä töitä yhteisen hyvän eteen. Tässä on onnistuttu.

Vihtijärvi on valittu vuoden kyläksi rohkaisuksi ja vertaistueksi muille samojen ongelmien ja uhkien kanssa painiville kylille. Vihtijärvi on oivaltanut, että mahdollisimman tuntuva urakka voi onnistua viitseliäisyyden avulla. Vihtijärvi on kylä, johon palataan.

Yhteystiedot: Anna-Liisa Kuusela, Vihtijärven kyläyhdistys, puh. 0400 483 640, (www.vihtijarvi.fi),
anu.kuusela@pp.inet.fi, (www.vihtijarvi.fi)

Kunniamaininta: Ahlaisten Ylikylä ja AlaKylä (Ahlainen, Satakunta)

”Ei Ahlaist kylää eikä rukisesta leipää” eli ei parempaa kylää kuin Ahlainen ole (sanonta)

Ahlaisten Ylikylä ja Alakylä kuuluivat aikaisemmin Ahlaisten kuntaan, mikä liitettiin Poriin vuonna 1972. Etäisyys Porin keskustaan on 30 km. Kylässä on asukkaita 950, mikä kolminkertaistuu kun kesäasukkaat saapuvat kylään. Etäisyys Porin keskustaan on 30 km.

Kylällä on toimiva, uusi kyläsuunnitelma. Kylä on ollut aktiivisesti mukana PARAS-hankkeessa ja palvelujen uudelleen järjestämisessä; Ahlasiin on perustettu mm. Porin alueen ensimmäinen Aluepäiväkot. Kylän suurimmat voimannäytteet ovat vesistöjen kunnostus ja siihen liittyvä verkostotoiminta ja Ahlaisten jokisuiston saaminen elinkeinolliseen hyötykäyttöön, Putajan rannan kunnostus ja matkailun kehittäminen ja hyödyntäminen koko kylän toiminnassa sekä tieturvallisuuden parantaminen.

Ahlaisten Ylikylällä ja Alakylällä on hyvät kotisivut (www.ahlainen.fi). Kylän toimintaa leimaavat avoin yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja useat eri tapahtumat. Toiminnassa on silmiinpistävää saumaton yhteistyö alueen Leader-ryhmän, Karhuseutu ry:n kanssa. Kylällä onkin useita elinkeinohankkeita, mm. Tullaan tutuksi-, Matkailijan Ahlainen- ja Porin Ahlaisten vedet -hankkeet.

Kylä on osannut hyödyntää sijaintiaan ”Porin pohjoisimpana kaupunginosana / kylänä” asukashankinnassa sekä sijaintiaan Selkämeren kansallispuistossa. Ahlainen on meren sylistä syntynyt. Kylälle onkin laadittu oma maisemahoitosuunnitelma ja kylä on vireä asukashankintatempauksissa. Kylä on hyvin toimelias viestintään liittyvän aineiston tuottamisessa; mm. kyläkirjat, dvd-elokuvien ja muun markkinatuotteet.

Vuoden kylä 2010 on aktiivinen kylä, jonka kyläläiset ovat itse luoneet. Kylä hyödyntää hyvin kylän eri osajia. Kuntaliitosten aikana kylä on oiva esimerkki siitä, mitä kyläläisten sitkeydellä ja vielä kerran sitkeydellä selviydytään vaikeistakin tilanteista eikä oman kylän tarvitse näivettyä.

Yhteystiedot: Ari Etelätalo, Ahlaisten kyläyhdistys, puh.040 544 5563, ahlainen.kylayhdistys@gmail.com (www.ahlainen.fi).

Kunniamaininta: Nyrölä (Jyväskylä, Keski-Suomi)

Nyrölän asukasluku on 180 ja etäisyys Jyväskylän keskustaan on 22 km. Nyrölän kyläsuunnitelma on laadukas vuodelta 2002 ja sitä päivitetään tänä vuonna. Pienuudesta huolimatta on kylällä laajaa hanketoimintaa.

Suurimmat voimannäytöt viime vuosina ovat olleet Nyrölän Tähtikeskus ja siihen liittyvä planetaario, Nyrölän luontopolut ja kyläkoulun säilyttäminen ja toiminnan laajentaminen. Kallioplanetaarion tilat ovat Nyrölän Tähtikeskus Oy:n omistamia ja hallinnoimia ja Tähtikeskus puolestaan 30 piensijoittajan omistama, voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhteisö, jonka pääomistajia on mm. Nyrölän kyläyhdistys. Kallioplanetaario avattiin keväällä 2008 ja kävijöitä on huimat 60 000 vuosittain.

Vuonna 2004 avattu 3,3 km pituinen luontopolku kerää vuosittain yli 5 000 kävijää. Luontopolku on rakennettu Jyväskylän maalaiskunnan talkoorahan ja kylän talkoolaisten voimin. Nyrölän koulun historiasta voidaan lukea, että kyläläiset ovat toistuvasti pelastaneet koulunsa aina 1960-luvulta lähtien, ja sen pelastamiseksi on käyty ”30-vuotista sotaa”. Pitkälti koulun pelastamistoiminnan ansiosta Nyrölän kyläyhdistys sai Pro maaseutu -palkinnon.

Maalle muuton edistäminen on ollut erittäin tuloksellista. Kylä on kunnostanut vanhan talon myyntikuntoiseksi ja rakentanut omakotitalon myytäväksi lapsiperheelle. Toiminnalla on ollut tuloksia, sillä kylälle on rakennettu joka vuosi uusia omakotitaloja. Kylällä on tontteja myynnissä ja ne on ”viety käsistä”. Kylän tiedottaminen on aktiivista ja kylällä hyvin toimivat omat kotisivut. Kylällä on toimivat yhteistyöverkostot ja yhteistyö alueen Leader-ryhmän Jyvä-Riihen kanssa hyvä.

Nyrölän kylässä on jo vuosia tehty suunnitelmallista kehittämistyötä tulevaisuuteen tähyillen. Sen asukkaat puhaltavat yhteiseen hiileen harvinaisen voimakkaasti. Talkootyö kukoistaa ja maanomistajat suhtautuvat yhteisiin hankkeisiin myönteisesti. Nyrölä on kylä isolla K:lla

Yhteystiedot: Jouko Asikainen, Nyrölän kyläyhdistys, puh.050 3564185, jouko.i.asikainen@kl.fi (www.nyrola.fi).

Vuoden Maaseututoimija 2010: Ritva Pihlaja (Porvoo, Itä-Uusimaa)

Suomen Kylätoiminta ry (SYTY) on valinnut neljättä kertaa Vuoden Maaseututoimijan. Kyseessä on tunnustus aktiivisesta, pitkänäköisestä, vastuullisesta ja verkostoja rakentavasta maaseudun kehittämistyöstä. Maaseututoimija 2010 on MMM, agronomi Ritva Pihlaja Porvoosta.

Ritva Pihlaja on ehtinyt tehdä nuoresta iästään huolimatta merkittävän uran 1990-luvun alkupuolelta lähtien niin maaseutututkijana kuin maaseudun kehittäjänä. Hän on nykyään Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän (YTR) Kansalaisjärjestöteemaryhmän priimus motor ja sen sihteeri sekä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tutkija Mikkelissä. Luottamustehtävien ja työtehtävien kautta sidoksia löytyy laajalti muuan muassa Itä-Uudenmaan Kylät ry:n ja SILMU ry:n eli paikallisen Leader-ryhmän toimintaan.

Ritva Pihlaja on tullut tunnetuksi erityisesti maaseudun ja kolmannen sektorin tutkijana ja tinkimättömänä puolestapuhujana. Aktiivisena kirjoittajana ja innostavana alustajana hän on nostanut julkiseen yhteiskuntapoliittiseen keskusteluun varsinkin niitä ehtoja, joilla kolmas sektori toimii ja mitkä ovat niitä käytännön tekijöitä, jotka ovat joko edistämässä tai jarruttamassa kansalaisjärjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan kehittymistä maaseudulla.

Hänen maaseutututkimuksistaan mainittakoon ”Kolmas sektori maaseutukunnissa” (2010), ”Maaseudun palveluaukot ja kolmas sektori” (2005) ja ”Kylätoiminnasta sosiaaliseen yrittäjyyteen” (1995). Suomen Kylätoiminta ry:n mielestä nyt oli aika antaa Vuoden Maaseututoimijan huomionosoitus maaseutututkijalle, joka osallistuu myös kehittäjänä maaseudun elinolojen vahvistamiseksi.

Lisätiedot: Suomen Kylätoiminta ry:n pääsihteeri Risto Matti Niemi, puh. 050 599 5229, Ritva Pihlaja, puh. 0400 895140

Kylätoiminnan tiennäyttäjä: Johanna Ikola (Lapua, Etelä-Pohjanmaa)

Kylätoiminnan tiennäyttäjä Johanna Ikolalla Lapualta riittää aikaa ja innostusta kylän ja maakunnan kylätoimintaan. Hän on ollut mukana monenlaisessa kylätoiminnassa. Hän on ollut perustamassa Eteläpohjalaiset Kylät ry:tä ja on ollut sen hallituksen jäsen aina vuodesta 1995 lähtien sekä puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana vuosina 1996-1998.

Ikola on tehnyt mittavan työrupeaman Eteläpohjalaisen Kyläohjelman työ- ja teemaryhmien laadinta-koordinaatioryhmän jäsenenä. Kotiseuransa Lapua-Seuran puheenjohtaja hän on uudistanut toiminnan arkistomallista lasten ja nuorten perinnetoiminnan innostamiseen. Seuran tapahtumissa on mukana nykyään yli 1000 osallistujaa vuodessa.

Hän on myös Lapuan Poutun kyläyhdistyksen perustaja ja pitkäaikainen puheenjohtaja aina vuodesta 1991 lähtien. Myös hanketoiminta on hänelle tuttua ja hän on osaava hankevetäjä, mitä mittavan HUS:n alueen terveystoimen projektipäällikön tehtävä on edesauttanut.

Luonto, nuoriso ja lapset ovat aina olleet hänen toiminnassaan tärkeitä.

Yhteystiedot: Johanna Ikola, GMS 0400 530 754.

Kylätoiminnan tiennäyttäjät: Erkki Kalliomäki (Kauhajoki, Nummijärven kylä, Etelä-Pohjanmaa)

Kylätoiminnan tiennäyttäjät Erkki Kalliomäki tulee Kauhajoen Lappajärveltä. Hän on todellinen kylien puolestapuhuja ja puuhämies. Erkin yksi tärkein piirre on kyky innostaa ihmisiä toimimaan yhdessä ja ylittämään itsensä oman kylän kehittämisen puolesta. Hän osaa ja uskaltaa käyttää erilaisia tahoja rahoituksen hankkimiseksi. Hän ei arkaile ottaa yhteyttä päättäjiin saadessaan neronleimauksen. Erkki on kylätoiminnan tiennäyttäjät, jonka ideanikkaruuden ja toimeliaisuuden myötä moni hieno asia on mahdollistunut.

On mahdotonta tehdä täydellistä listaa Kalliomäen saavutuksista. Tässä muutama. Sydämen asia on ollut oma Nummijärven kylä, jonka kylätoiminnassa hän on ollut mukana 53 vuotta. Ehkä tärkein hanke on ollut seuratalo Salakarintalon rakentaminen. Nummijärven kyläkirjassa todetaan: ”Tarvittiin intomielinen vetäjä ja keskushenkilö, joka omastaan luopuen on valmis tulemaan ”taloilmäelle” aina vuodesta toiseen. Piti tulla Pihlajan kaltainen päämäärään palavasti pyrkivä talontekijä. Tällainen oli Erkki Kalliomäki. Hän sai kylänkin innostumaan. Erkin toimet loivat luottamusta”.

Erkki Kalliomäki on aina vainunnut iskupaikat. Hän huomasi, ettei kylän 80-vuotias Nummijärven juhannus enää vetänyt väkeä, mutta perinnettä ei saanut katkaista. Jotain uutta piti luoda – syntyi meidän kaikkien tuntema Nummirock-festivaali. Erkki ei vierasta edes metallimusiikkia vaan pitää sitäkin kylän voimannäytteenä.

Erkki Kalliomäki on rohkea, aikaansaava ja aikaansa seuraava ”pelle peloton”. Hän on innostuksena ja esimerkkinä meille, ja hänen soisi olevan sitä myös kaikille Suomen kylätoimijoille.

Yhteystiedot: Erkki Kalliomäki, GSM 040 764 4305.

Kylätoiminnan tiennäyttäjät: Teuvo Sadeharju (Lappajärvi, Tarvolan kylä, Etelä-Pohjanmaa)

Teuvo Sadeharju on lappajärveläissyntyinen, ammatiltaan linja-autonkuljettaja, nyt toki jo eläkeläinen. Hän asuu Lappajärven Tarvolan kylässä. Sadeharju on toiminut aktiivisesti niin omalla kylällä, seutukunnassa ja myös maakunnallisessa kylätoiminnassa. Kylätoiminnan lisäksi hän on ehtinyt mukaan myös muuhun järjestötoimintaan sekä kunnallisiin – ja seurakunnallisiin - luottamustoimiin.

Teuvo Sadeharju on yksi Tarvolan kyläyhdistyksen 17 perustajajäsenestä. Kyläyhdistys rekisteröitiin v. 1996 ja siitä lähtien on Sadeharju toiminut kyläyhdistyksen puheenjohtajana. Työsarka puheenjohtajana jatkaa edelleen lukuisten eri kehittämishankkeiden toteuttamisessa.

Teuvo Sadeharju on toiminut myös maakunnallisestii. Hän oli mukana perustamassa Eteläpohjalaiset Kylät ry:tä vuonna 1995 ja toimi hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä vuosina 1996 – 2009.

Sadeharju oli perustamassa myös paikallista Leader-toimintaryhmää vuonna 1998, AISAPARI ry:tä. Teuvo Sadeharju on toiminut Leader-yhdistyksen hallituksen jäsenenä ja varapuheenjohtajana v. 1999 – 2003, hallituksen puheenjohtajana v. 2004 ja jäsenenä sekä varajäsenenä 2005 – 2006.

Teuvo Sadeharju on ollut kiinnostunut myös paikallisesta kulttuurista ja sen edistämisestä. Hän on liittynyt Järviseutu Seura ry:n jäseneksi vuonna 1992 ja valittu hallitukseen 1.1.2001 sekä työvaliokunnan jäseneksi vuonna 2006. Näissä toimissa hän jatkaa edelleen. Sadeharju on myös Lappajärven kotiseutumuseosäätiön perustajajäsen. Hän on mukana edelleen säätiön hallituksessa seurakunnan edustajana. Lappajärven kirkkokuorossa Teuvo Sadeharju on ollut mukana noin 20 vuoden ajan.

Hänen luottamustehtävänsä kunnassa ja seurakunnassa ovat mittavat. Aina vuodesta 1977 lähtien on hän toiminut niin valtuuston jäsenenä ja puheenjohtajan kuin myös kunnanhallituksen ja eri lautakuntien jäsenenä. Teuvo Sadeharju on aktiivinen kylätoiminnan ja kyläasioiden eteenpäin viejä niin omalla kylällä, omassa kunnassa kuin omassa maakunnassakin.

Yhteystiedot: Teuvo Sadeharju, GSM 040 506 4169

Risto Matti Niemi
pääsihteeri
Suomen Kylätoiminta ry
GSM 050 599 5229
ristomatti.niemi@kylatoiminta.fi

Henrik Hausen
toimitussihteeri / kyläasiamies
Suomen Kylätoiminta ry /Järvi-Suomen kylät ry
0400 992 699
henhaus@gmail.com